

ling. En sådan ordning vil efter ministeriets opfattelse tillægge rådet størst mulig indflydelse på udnævnelsen.

Dette forslag indebærer, at rådet i tilfælde af uenighed ved afstemning må afgøre, hvem der skal indstilles til en ledig stilling. Ved stemmelighed bør det være formandens (højesteretsdommerens) stemme, der er udslagsgivende. Dette forslag går – som det vil fremgå – videre end Domstolsudvalgets anbefalinger i retning af at give Dommerudnævnelsesrådet indflydelse på udnævnelserne.

Justitsministeriet kan i øvrigt tiltræde udvalgets forslag om, at rådets indstillinger skal være begrundede, ligesom det bør fremgå, såfremt der har været uenighed i rådet. Eventuelle dissenser bør ligeledes være ledsaget af en begrundelse.

Bestemmelsen herom findes i § 43 a, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 12.

Ministeren vil formelt have udnævnelseskompetencen. Det forudsættes imidlertid, at ministeren kun helt undtagelsesvis ikke vil følge rådets indstilling. I et sådant tilfælde orienterer ministeren Folketingets Retsudvalg herom.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at der vil være behov for, at rådet årligt afgiver en redegørelse for sin virksomhed.

Da rådets indstillinger vedrører personsager, må det forventes, at rådet kun i mindre omfang kan give en nøjere redegørelse for baggrunden for rådets indstillinger i de enkelte sager. Rådet vil derimod kunne beskrive de mere generelle hovedlinier i sin praksis.

Justitsministeriet er endvidere enig med udvalget i, at det er naturligt at lade Domstolsstyrelsen varetage sekretariatsopgaverne for rådet.

Der henvises i øvrigt til bestemmelsen i § 43 d i lovforslagets § 1, nr. 12.

3.3.6. Annoncering af ledige dommerstillinger

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at det formentlig vil virke fremmende for en bredere rekruttering, såfremt dommerstillinger fremover annonceres mere bredt, end det hidtil er sket. Der er således i dag kun tale om udsalg i Statstidende. Dette forslag giver sig selvsagt ikke udslag i en lovbestemmelse, men må i sidste ende være en afgørelse, der træffes af Domstolsstyrelsens bestyrelse, eventuelt efter drøftelser med Dommerudnævnelsesrådet.

3.3.7. De praktiske opgaver i forbindelse med dommerudnævnelser m.v.

Som det fremgår ovenfor, foreslås det, at dommere fortsat skal beskikkes af kongen efter indstilling fra regeringen. Det bliver således justitsministeren,

der på grundlag af en indstilling fra Dommerudnævnelsesrådet skal afgive indstilling til dronningen om, hvem der skal indstilles udnævnt i de enkelte stillinger.

Selv om ministeren således får kompetence i disse sager, vil det være mest hensigtsmæssigt, at en række af de praktiske opgaver i forbindelse med behandlingen af sager om dommerudnævnelser varetages af Domstolsstyrelsen. Det er derfor også ovenfor forudsat, at Dommerudnævnelsesrådets sekretariat skal ligge i styrelsen.

Det vil også være mest praktisk, at Domstolsstyrelsen står for opslag af ledige dommerstillinger.

Det forudsættes, at også de øvrige praktiske opgaver i forbindelse med administrationen af dommere, herunder bl.a. dommeres afsked, lønanvisning, meddelelse af orlov, administration af pensioner, flyttegodtgørelse, telefongodtgørelse m.v., kan varetages af Domstolsstyrelsen. Dels er dette et grundlæggende element i administrationen af domstolene, der ifølge § 1 i det samtidigt fremsatte lovforslag om oprettelse af Domstolsstyrelsen skal henhøre under styrelsen, og dels vil styrelsen have den løbende kontakt med dommerne, der er nødvendig for at kunne udføre disse opgaver.

4. Konstitution af dommere

4.1. Grundlovens og Menneskerettighedskonventionens beskyttelse af dommere

Efter grundlovens § 3 er den dømmende magt hos domstolene. Grundloven indeholder ingen definition af, hvilke organer der i grundlovens forstand er domstole. Det er imidlertid utvivlsomt, at organets uafhængighed er et centralt led i forståelsen af domstolsbegrebet. Dette har fundet udtryk i grundlovens § 64, der sikrer dommerne mod indgreb i udøvelsen af den dømmende funktion (funktionel uafhængighed) og giver dommerne en særlig beskyttelse mod afsættelse og forflyttelse (personlig uafhængighed).

Reglerne om afsættelse af dommere fremgår af retsplejelovens § 49. Dommere kan kun afsættes ved dom fra Den Særlige Klageret og kun i tilfælde af disciplinære forseelser af graverende karakter eller i tilfælde, hvor en dommer lider af vedvarende åndelig eller legemlig svaghed. Administrativ afsked og forflyttelse kan dog ske, hvor lovgivningsmagten træffer bestemmelse om en omordning af domstolene, ligesom der kan gennemføres administrativ afsked, hvor en dommer er fyldt 65 år under forudsætning af, at der ikke sker indtægtstab, indtil det tidspunkt, til hvilket han skulle være afskediget på grund af alder (70 år), jf. grundlovens § 64, 3. pkt.